

Alapige: 2Sámuel 9,1-8

Pásztor Gyula

HŰSÉGES SZÖVETSÉGES*

Kedves Testvérek!

Aki akár csak egy évet is járt teológiára, és meghallja a „kheszed” szót, annak nagy valószínűséggel két dolog jut erről azonnal az eszébe: Isten szövetségi hűsége és a választott nép hűtlensége. A mai történet éppen azért érdekes, mert bár ebben is szerepel ez a kifejezés, mégsem erről szól.

1. A Dávid királyságával kapcsolatos történetek sorában szinte váratlanul a következő eseményről számol be Sámuel könyve: *Egyszer megkérdezte Dávid: Maradt-e még valaki Saul háza népéből, aki iránt hűséggel tartozom (akin hűséget cselekedhetem) Jónátánért.*

Nem természetes kérdés ez itt Dávid részéről. Erre az időre az egész országban megszilárdult a királysága, külső ellenségei fölött is sorozatos győzelmet arat. Nincs szüksége arra, hogy bárkinek is kedvében igyekezzen járni, hogy így előzzön meg bármilyen lázadást, trónviszályt. Mégis éppen ekkor beszédes ez a történet, itt tanúskodik hitelesen a hűségről. Mert a szövetségi hűség nem kapcsolható össze sem aktuálpolitikai megfontolásokkal, sem bármilyen indítékú ravaszsággal.

Mi indítja akkor Dávidot erre a kérdésre?

Egyrészt az, hogy Isten elhívta őt felkent királya, Saul mellé, majd őt is szövetségébe fogadta. Hogy Istennek ez az érdemtelenül lehajló szeretete, felkínált szövetsége mit jelentett Dávid számára, arról meghatóan vall a 7. fejezetben olvasható imádságában. (2Sám 7,18-29) Tehát Saulban Isten szövetségését látta, s magára is így tekinthetett.

Másrészt Dávid maga is szövetséget kötött Saul fiával, Jónátánnal. Jónátán neve azt jelenti: akit Isten adott. Beszédes név, amit jól ért Dávid. Szövetséget köt azzal, akiben azt éli meg, hogy őt Isten adta. Segítségében, ragaszkodásában Isten felé irányuló szövetségesi hűségét látja megtestesülni.

* Az igehirdetés elhangzott a Sárospataki Református Teológiai Akadémián 2020. október 5-én

Dávid tehát szeretne ebben a szövetségben megmaradni. Keresi, hogy mi következik most ebből, amikor Saul és Jónátánt is elveszítette már. Ha hűséges, szövetséges akar lenni, mit cselekedhet most ebből fakadóan. Fontos, hogy hatalma csúcsára érve a király nem feledkezik meg erről. A szöveg eredeti értelmében „hűséget akar cselekedni” azért, akit Isten adott. E mögött a valamit tenni akaró szövetségi hűség mögött mindig ott van Isten kinyilvánított, több alkalommal is megélt és felismert hűsége, ami hálával és örömmel tölthet el, de el is kötelez. Az elmúlt héten a 92. zsoltárban így hallottunk erről: „Milyen jó ...hirdetni reggel szeretetedet, hűségedet minden éjjel.” (Zsolt 92,2-3)

Hűséget cselekedni azért, akiben Isten megmutatta, betöltötte a maga hűségét. Beszédes kifejezés ez minden keresztyén ember számára. Jó és fontos újra és újra megerősödni abban, hogy Isten hűséges. Jó minél gyakrabban emlékezetbe idézni az Úr hűségének megnyilvánulásait, így látni magunk előtt a mi Urunkat, Jézus Krisztust minden tettével, szavával, értünk hozott áldozatával. Az Ő hűsége mindig szerető odafigyelést, tetteket, könyörületet jelent. Ez a szövetséges hűség előttünk jár.

Dávid mint szövetséges fél ebben akar megmaradni, ebből fakadóan akar cselekedni, mert a szövetségből, szövetséges fél voltából ez következik.

2. A kérdésére Cibá, Saul szolgálja ezt felelte a királynak: „*Van még Jónátánnak egy fia, aki mindkét lábára béna.*”

Arra kérdésre, hogy van-e, akin hűséget lehet cselekedni, a válasz igenlő: van. Olyan valaki, aki a szövetséges családjához, a szerettei közé tartozik. De az illető beteg, elesett ember. Nem olyan, akin megéri hűséget gyakorolni, akinek a szövetségére Dávidnak szüksége lenne. S ez a tény újra próbára teszi a hűség valóságát.

Aki őszintén keresi, hogy van-e, akin az Istennel való szövetségéből fakadóan „hűséget cselekedhet” azért, aki Isten adott, az általában ezzel a képpel találkozik: az Úr elesett, rászoruló szeretteivel. Közülük ki ebben, ki abban szenved: elesésben, kísértésben, erőtlenségben. Sokszor így találkozunk egymással itt a teológián, de a gyülekezetben is. Áldott az, aki ezeket az elesett társait így, ebben az összefüggésben látja: ők azok, akiken az Úr iránti szövetségi hűségemet gyakorolhatom, hűséget cselekedhetek.

3. Amikor hívására megérkezik Mefibóset, Jónátán fia, ezt mondja neki Dávid: „*Ne félj, hiszen én hűséggel tartozom neked apádért, Jónátánért, és visszaadom neked nagyapád-nak, Saulnak minden földbirtokát, te pedig mindenkor az én asztalomnál étkezel.*”

Nem meggondolatlanság ilyet mondani? Nem szükségtelen és túl nagy elköteleződés? Nem fog vele visszaélni a másik fél?

Nem. A hűség természetéhez tartozik a cselekvés. Milyen üres sajnálkozás lett volna e nélkül Dávid éneke annak idején Saul és Jónátán fölött elvesztésük idején. Dávid megad, odaad mindent, ami Isten akarata szerint a Mefibóseté, akkor is, ha mint király, most ő rendelkezik ezekkel a földbirtokokkal. S azzal, hogy a maga asztalához fogadja, kifejezi a vele való, tudatosan vállalt közösséget.

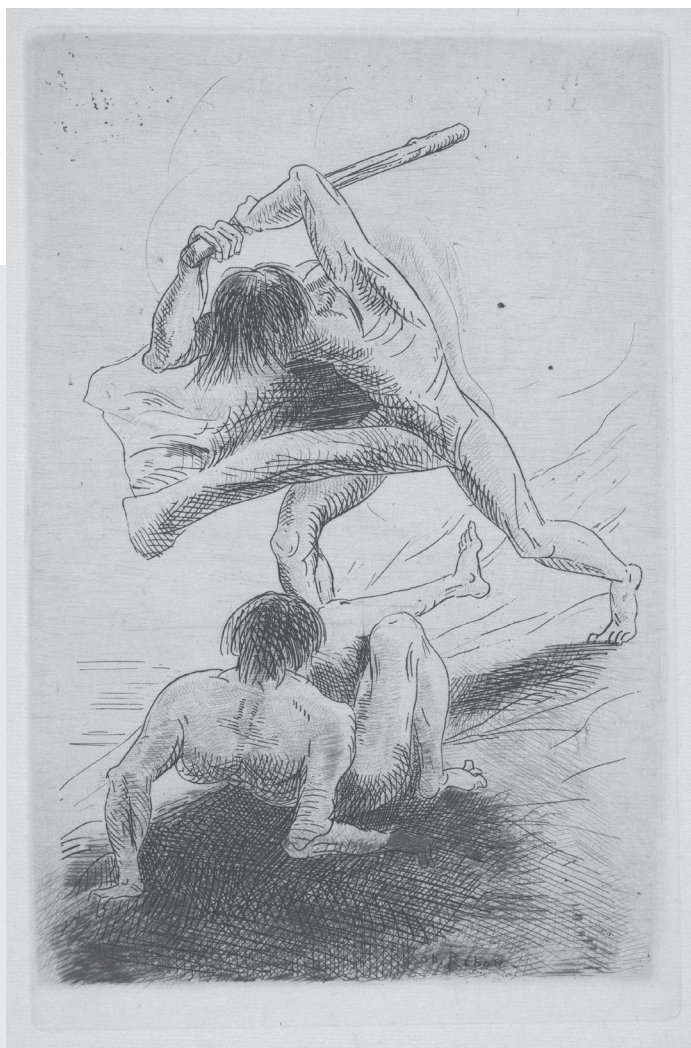
Dávid viselkedésében már előre kirajzolódik a virágvasárnapi Király, Jézus hűséges cselekedete, aki nem egyszerű királyi nagyvonalúságból ad, hanem áldozata árán szerzi meg és ajándékozza nekünk azt az életet, amelyet Isten az övéinek megígért,

akiket szövetségébe fogadott. Aztán nagycsüörtökön asztalához ülteti az övéit azzal a biztatással, hogy ez az asztalközösség végérvényes. Emberileg elképzelhetetlen, meg szolgálhatatlan szövetségi méltóság ez.

Dávid tehát abból ad, amit maga is így kapott Istentől, s oda igyekszik felemelni Mefibósetet, ahova Isten őt emelte. Mert a szövetségi hűségnek ez a természete, nem maradhat egyoldalú, de a viszonzás közvetett módon, mások felé, másokon keresztül történik.

Van-e valaki a szövetséges házából, akin hűséget cselekedhetek? Ha Isten el tudott odáig juttatni, hogy ezt a kérdést őszintén feltegyük, akkor a válasz az, hogy van.

Menj el, és cselekedj vele Dávidhoz hasonlóan. Ámen

Odilon Redon: Káin és Ábel. 1888.

GYŰLŐLET ÉS KIENGESZTELŐDÉS

IFJ. CSERHÁTI SÁNDOR
GÉRE CZ IMRE
NAGY KÁROLY ZSOLT
BORBÁS GABRIELLA DÓRA
KUSTÁR GYÖRGY
RAINER STUHLMANN
HOMOKI GYULA
BIHARI SÁNDOR
GILICZE TAMÁS
BÉRES ISTVÁN

Káin és Ábel. A Dalziels' Bible Gallery részlete, 1880-81.